

NAZIV PREDMETA		Ekonomika osiguranja				
Kod	EUBD25	Godina studija	1.			
Nositelj/i predmeta	Prof. dr. sc. Marijana Ćurak i Doc. dr. sc. Dujam Kovač	Bodovna vrijednost (ECTS)	5			
Suradnici	Doc. dr. sc. Dujam Kovač	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T
			26		26	
Status predmeta	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	30 %			
OPIS PREDMETA						
Ciljevi predmeta	Pružiti znanja koja će omogućiti kritičko prosuđivanje proizvodnih i funkcionalnih sadržaja društava za osiguranje i tržišta osiguranja, aktuarske izračune te ocjenu regulacije društava za osiguranje.					
Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije potrebne za predmet	Preduvjeti za upis propisani su Statutom Ekonomskog fakulteta, te Pravilnikom o studiju i studiranju.					
Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (4-10 ishoda učenja)	<p>Ishod učenja predmeta:</p> <p>Kritički prosuditi proizvodne i funkcionalne sadržaje društava za osiguranje i tržišta osiguranja, utvrditi odgovarajuće aktuarske izračune i ocijeniti regulatorne sadržaje funkcioniranja društava za osiguranje.</p> <p>Pojedinačni ishodi učenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Utvrditi determinante ponude osiguranja i potražnje za osiguranjem i procijeniti karakteristike strukture tržišta osiguranja. 2. Ocijeniti proizvodne sadržaje društava za osiguranje. 3. Prosuditi o funkcionalnim sadržajima društava za osiguranje. 4. Na temelju aktuarskih izračuna procijeniti premiju osiguranja. 5. Argumentirati postojanje regulacije i ocijeniti pravne i regulatorne aspekte funkcioniranja društava za osiguranje. 					
Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave	Predavanja		Vježbe			
	Tema	Sati	Tema	Sati		
	Potražnja za osiguranjem: rizici, odlučivanje u situacijama neizvjesnosti, koncept korisnosti, bihevioralni pristup.	3	Zadaci u vezi odlučivanja o kupnji osiguranja. Zadaci uz primjenu softverskih alata za kvantitativnu analizu podataka.	3		
	Ponuda osiguranja: model udruživanja i diversifikacije. Struktura tržišta osiguranja.	2	Odrednice potražnje za životnim i neživotnim osiguranjem. Zadaci u vezi udruživanja rizika. Zadaci uz primjenu softverskih alata za kvantitativnu analizu podataka.	2		

	Životna osiguranja: osiguranja života i rentna osiguranja.	2	Studije slučaja – životno osiguranje. Jednokratne neto-premije. Izlaganje seminarskog rada. Zadaci uz primjenu softverskih alata za kvantitativnu analizu podataka.	2
	Proizvodi neživotnog osiguranja.	2	Studije slučaja – neživotno osiguranje. Obročne neto premije. Bruto premije. Izlaganje seminarskog rada. Zadaci uz primjenu softverskih alata za kvantitativnu analizu podataka.	2
	Ugovor o osiguranju. Načela ugovora.	2	Primjeri franšize, podosiguranja, osiguranja na prvi rizik i suosiguranja. Izlaganje seminarskog rada. Zadaci uz primjenu softverskih alata za kvantitativnu analizu podataka.	2
	Ekonomika posredništva u prodaji osiguranja.	2	Distributeri u osiguranju. Terenska nastava	2
	Preuzimanje rizika i utvrđivanje cijene osiguranja. Troškovi poslovanja društava za osiguranje.	2	Utvrđivanje performansi iz poslova preuzimanja rizika u osiguranju. Izlaganje seminarskog rada. Zadaci uz primjenu softverskih alata za kvantitativnu analizu podataka.	2
	Oblikovanje izvora sredstava osiguratelja: kapital i pričuve.	1	Utvrđivanje matematičke pričuve. Određivanje pričuva za prijenosne premije i pričuva šteta. Izlaganje seminarskog rada. Zadaci uz primjenu softverskih alata za kvantitativnu analizu podataka.	1

	Raspodjela rizika osiguratelja: suosiguranje, reosiguranje, alternativni oblici transfera rizika.	2	Primjeri proporcionalnih i neproporcionalnih reosiguranja. Izlaganje seminarskog rada. Zadaci uz primjenu softverskih alata za kvantitativnu analizu podataka.	2	
	Ulaganja društava za osiguranje.	2	Kamatna imunizacija. Odabir optimalnog portfelja. Izlaganje seminarskog rada. Zadaci uz primjenu softverskih alata za kvantitativnu analizu podataka.	2	
	Likvidacija štete: osigurnina, organizacija i faze u postupku likvidacije štete.	2	Studije slučaja – Likvidacija štete. Izlaganje seminarskog rada. Zadaci uz primjenu softverskih alata za kvantitativnu analizu podataka.	2	
	Regulacija osiguranja: nesavršenosti tržišta i razlozi regulacije, područja regulacije.	2	Regulacija solventnosti. Izlaganje seminarskog rada.	2	
	InsurTech / digitalna transformacija osiguranja.	2	InsurTech / digitalna transformacija osiguranja.	2	
Vrste izvođenja nastave:	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ on line u cijelosti ☒ mješovito e-učenje ☒ terenska nastava ☒ samostalni zadaci (radni zadaci povezani s primjenom softverskih alata) ☐ multimedija ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☒ studija slučaja ☐ gostujuće predavanje ☐ (ostalo upisati)				
Obveze studenata	Obveze studenata za stjecanje prava na potpis: redovito pohađanje nastave (za redovite studente: minimalno 60% predavanja i 60% vježbi; za izvanredne studente: polovica od uvjeta definiranog za redovite studente), uspješno izrađen i prezentiran seminarSKI rad te sudjelovanje na barem 50 % radnih zadataka koji uključuju primjenu softverskih alata (predviđena su ukupno 4 tjedna evaluacije radnih zadataka).				
Praćenje rada studenata (upisati udio u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta):	Pohađanje nastave	0,75	Istraživanje	Praktični rad	0,5
	Eksperimentalni rad		Referat	Samoevaluacijski testovi	
	Esej		Seminarski rad	0,25	Studija slučaja
	Kolokviji	3,5*	Usmeni ispit		(Ostalo upisati)
	Pismeni ispit	3,5*	Projekt		(Ostalo upisati)
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom	Konačna ocjena na predmetu formira se na temelju ukupno 120 bodova , koji se ostvaruju kroz sljedeće segmente:				

nastave i na završnom ispitu	Segment ukupne ocjene	Broj bodova prema segmentu																			
	Kolokviji / pismeni ispit	100																			
	Radni zadaci (softverski alati)	10																			
	Seminarski rad (izrada i izlaganje)	5																			
	Aktivnost na nastavi	5																			
<p>Tijekom semestra bit će organizirana dva kolokvija koji imaju oblik pisane provjere znanja i nose maksimalno 100 bodova. <i>Prvom kolokviju mogu pristupiti svi studenti upisani na predmet. Uvjet za pristupanje drugom kolokviju je pozitivno ocijenjen prvi kolokvij.</i> Alternativno, studenti mogu ostvariti ocjenu putem pismenog ispita tijekom ispitnog roka, koji također nosi maksimalno 100 bodova.</p> <p>Pisane provjere znanja sastoje se od 10 pitanja, od kojih <i>5 obuhvaća teorijski dio gradiva, a 5 obuhvaća računске zadatke</i>. Točan odgovor na teorijsko pitanje vrednuje se s 12 bodova, a na računski zadatak s 8 bodova. Za pozitivnu ocjenu student mora ostvariti minimalno 33 boda iz teorijskog dijela i 22 boda iz računskog dijela pisane provjere znanja.</p> <p>Radni zadaci obvezni su segment ocjenjivanja, izvode se tijekom 4 tjedna vježbi uz primjenu softverskih alata za kvantitativnu analizu podataka i nose maksimalno 10 bodova.</p> <p>Seminarski rad obavezan je za sve studente i nosi maksimalno 5 bodova, dok se aktivnost na nastavi vrednuje s najviše 5 bodova.</p> <p>Konačna ocjena formira se prema sljedećim pragovima:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Broj bodova</th> <th>Relativni pragovi</th> <th>Ocjena</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0 - 65</td> <td>≤ 54 %</td> <td>nedovoljan (1)</td> </tr> <tr> <td>66 - 80</td> <td>55 % - 67 %</td> <td>dovoljan (2)</td> </tr> <tr> <td>81 - 95</td> <td>68 % - 79 %</td> <td>dobar (3)</td> </tr> <tr> <td>96 - 107</td> <td>80 % - 89 %</td> <td>vrlo dobar (4)</td> </tr> <tr> <td>108 - 120</td> <td>≥ 90 %</td> <td>izvrstan (5)</td> </tr> </tbody> </table> <p><i>Student koji ostvari pozitivnu ocjenu iz oba kolokvija ne mora pristupiti završnom pisanom ispitu.</i></p> <p>Studentima koji nisu obvezni pohađati nastavu, konačna ocjena formira se sukladno ukupno ostvarenim bodovima na kolokvijima ili na pisanoj provjeri znanja u ispitnom roku. Pritom su ti studenti dužni ostvariti minimalni broj bodova za prolaznu ocjenu pod jednakim uvjetima kao i studenti koji imaju obvezu pohađanja nastave (33 boda iz teorijskog dijela i 22 boda iz računskog dijela), a za formiranje više pozitivne ocjene primjenjuju se relativni pragovi (prikazani u tablici).</p> <p>*Student koji ostvari minimalno 55 bodova na svakom od kolokvija ne treba pristupiti završnom pisanom ispitu.</p>				Broj bodova	Relativni pragovi	Ocjena	0 - 65	≤ 54 %	nedovoljan (1)	66 - 80	55 % - 67 %	dovoljan (2)	81 - 95	68 % - 79 %	dobar (3)	96 - 107	80 % - 89 %	vrlo dobar (4)	108 - 120	≥ 90 %	izvrstan (5)
Broj bodova	Relativni pragovi	Ocjena																			
0 - 65	≤ 54 %	nedovoljan (1)																			
66 - 80	55 % - 67 %	dovoljan (2)																			
81 - 95	68 % - 79 %	dobar (3)																			
96 - 107	80 % - 89 %	vrlo dobar (4)																			
108 - 120	≥ 90 %	izvrstan (5)																			
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija																		
	Njegomir, V. (2018.). <i>Upravljanje rizicima u osiguranju i reosiguranju</i> , Tectus, Zagreb.	1																			
	Čurak, M., Jakovčević, D. (2007.). <i>Osiguranje i rizici</i> , RRIF plus, Zagreb.	11																			
	Čurak, M., Kovač, D. (2025.-2026.). <i>Ekonomika osiguranja</i> , nastavni materijali na Merlin stranicama kolegija.		x																		

Dopunska literatura	<p>Calvo, R., Yamashiro, A. T., Karnani, M., & Jin, D. (2025). <i>Insurtech global outlook report 2025 – The insurtech value</i> [White paper]. NTT DATA. https://insurance.nttdata.com/paper/insurtech-global-outlook-report-2025-the-insurtech-value/</p> <p>Ćurak, M., Kovač, D. (2020.). Upravljanje rizicima društava za neživotno osiguranje i reosiguranje primjenom tehnike sekuritizacije, <i>Ekonomski vjesnik</i>, 33(1),287.-303.</p> <p>Ćurak, M., Pepur, S., & Kovač, D. (2020). Does financial literacy make the difference in non-life insurance demand among European countries? <i>Ekonomski pregled</i>, 71(4), 359–381.</p> <p>Dionne, G. (Ed.). (2025). <i>Handbook of insurance</i> (3rd ed., Vol. 1). Springer.</p> <p>EIOPA (2024). Report on Digitalisation of the European Insurance Sector, EIOPA-BoS-24/139.</p> <p>EIOPA (2025). Generative AI Market Survey: Outlook, Use Cases and Risk Management, EIOPA.</p> <p>Gründl, H., Dong, M. I., Gal, J. (2016.). <i>The evolution of insurer portfolio investment strategies for long-term investing</i>, OECD Journal: Financial Market Trends, 2016(1), 1-55.</p> <p>Harrington, S. E., Niehaus, G. R. (2004.). <i>Risk Management and Insurance</i>, McGraw-Hill.</p> <p>Harrison, G. W., Ng, M. J. (2019). Behavioral insurance and economic theory: A literature review, <i>Risk Management and Insurance Review</i>, 22, 133–182.</p> <p>Hodula, M., Janků, J., Časta, M., & Kučera, A. (2023). On the macrofinancial determinants of life and non-life insurance premiums. <i>The Geneva Papers on Risk and Insurance - Issues and Practice</i>, 48(4), 760–798.</p> <p>Koijen, R. S. J., & Yogo, M. (2023). <i>Financial Economics of Insurance</i>. Princeton University Press.</p> <p>Kunreuther, H. & Pauly, M. V. (2015). <i>Behavioral Economics and Insurance: Principles and Solutions</i>. In Research Handbook on the Economics of Insurance Law, Edward Elgar Publishing, 15-35.</p> <p>Marasović, B., Pivac, S., Kalinić, T. (2019). <i>Aktuarska matematika</i>, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, Split.</p> <p>Mayers, D., Smith, Jr. C. W. (1982). On the Corporate Demand for Insurance, <i>The Journal of Business</i>, 55(2), 281-296.</p> <p>Milinkovich, N., Kamath, S., Catlin, T., Chung, V., Jain, P., & Elias, R. (2025). <i>The future of AI in the insurance industry</i> [Report]. McKinsey & Company. https://www.mckinsey.com/industries/financial-services/our-insights/the-future-of-ai-in-the-insurance-industry</p>		

	<p>Outreville, J. F. (2013.). The Relationship Between Insurance and Economic Development: 85 Empirical Papers for a Review of the Literature, <i>Risk Management and Insurance Review</i>, 16(1), 71-122.</p> <p>Pitthan, F., & De Witte, K. (2021). Puzzles of insurance demand and its biases: A survey on the role of behavioural biases and financial literacy on insurance demand. <i>Journal of Behavioral and Experimental Finance</i>, 30, 100471.</p> <p>Rejda, G. E., McNamara, M. J., & Rabel, W. H. (2020.). <i>Principles of risk management and insurance</i>, 14th ed.. Pearson Education Limited.</p> <p>Richter, A., Ruß, J., Schelling, S. (2019). Insurance customer behavior: Lessons from behavioral economics. <i>Risk Management and Insurance Review</i>, 22(2), 183-205.</p> <p>Šain, Ž. (2010.). <i>Aktuarski modeli životnih osiguranja</i>, I i II dio, Ekonomski fakultet, Sarajevo.</p> <p>Ostali znanstveni i stručni radovi i izvješća u području osiguranja.</p> <p>Ostali izvori:</p> <p>European Insurance and Occupational Pensions Authority, https://eiopa.europa.eu/ Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, http://www.hnb.hr/ Hrvatski ured za osiguranje, http://www.huo.hr/ Insurance Europe, https://www.insuranceeurope.eu/ Narodne novine, https://www.nn.hr/ Osiguranje, http://osiguranje.hr/ SwissRe, http://www.swissre.com/</p>
<p>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Praćenje pohađanja nastave i uspješnosti izvršenja ostalih obveza studenata (nastavnik) • Nadzor izvođenja nastave (prodekan za nastavu i studentska pitanja) • Analiza uspješnosti studiranja po svim predmetima studija (prodekan za nastavu i studentska pitanja) • Studentska anketa o kvaliteti nastavnika i nastave za svaki predmet studija (UNIST, Centar za unaprjeđenje kvalitete) • Ispitom koji provodi predmetni nastavnik provjeravaju se svi ishodi učenja predmeta. Periodično se vrši provjera sadržaja ispita, temeljem koje se utvrđuje primjerenost načina provjeravanja ishoda učenja (prodekan za nastavu i studentska pitanja)
<p>Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)</p>	